

Z Á M R Š Ť Á Č Ě K

vydává obecní úřad Zámřsk pro informace o dění v obci

SANITÁRNÍ DEN MIKROREGIONU

V sobotu 19. června od 13 hodin proběhne na místním na fotbalovém hřišti „Sanitární den mikroregionu aneb relaxační odpoledne v Zámřsku“. Jedná se o první ročník sportovně - relaxačního odpoledne Mikroregionu Vysokomýtsko. Tato akce je jakousi protiváhou již tradičního Plesu Mikroregionu. Pořadatelé mají být každoročně obce, které nemají k dispozici takový dostatečně velký sál, aby v něm bylo možno ples pro tolik obcí uspořádat. Smyslem akce nebude tvořit rekordy a urputně zápolit, ale příjemně se pobavit a více se navzájem poznat, proto také soutěže budou spíše v recesistickém duchu a pohybově nepřilíš náročné. Každá obec může nominovat několik družstev - svých zástupců. Každé družstvo bude čítat 5 - 8 členů, přičemž každá soutěž bude koncipována pro 5 startujících. Vícečlenná družstva tedy budou mít možnost své závodníky v jednotlivých soutěžích prostřídat, což znamená výhodu odpočinku a lepší přípravu sil na další klání. Doporučujeme vytvořit smíšená družstva žen a mužů, přítomnost opačného pohlaví závodníky psychicky vzpruží a výrazně tak napomůže úspěšnosti družstva! Startovné za 1 osobu v družstvu je stanoveno na 100,- Kč, v této částce je zahrnuto občerstvení jídlo dle vlastního výběru (předpoklad výběru je z masa na grilu, porce opečeného prasátka nebo velké uzené klobásy), nápoj dle výběru (pivo, limo) a káva. Každé družstvo obdrží symbolickou cenu za účast a první tři týmy budou ohodnoceny poháry a hodnotnějšími cenami.

Na hřiště budou mít v tento den volný přístup nejen závodící, ale budou zde srdečně vítáni i další návštěvníci, coby fandové! I pro ně bude připraven doprovodný program, plánuje se vystoupení mažoretok s překvapením, tanec se psem, dětské atrakce, stánek se sladkostmi, v jedné části jsou čtyřkolky, volba Miss a Missák sympatie mezi závodníky, tombola a od 18 hodin zahraje k tanci kapela Primátor z České Třebové.

O podporu a zapojení se do akce jsme požádali místní spolky - Hasiče Zámřsk, kteří budou zajišťovat soutěže a průběh celého sportovně relaxačního odpoledne, a fotbalový klub, který bude mít na starosti občerstvení. V provozu bude udírna, nabízeny budou plátky na grilu, sele, pivo, víno, nealko, atd.

Těšíme se, že tuto relaxační akci v sobotu 19. června navštívíte a to buď jako diváci, nebo účastníci soutěží! Družstva je možno nominovat na místním obecním úřadě u starostky Zuzany Tvrzníkové do 10.6.2010.

Obecní úřad

Fotky ze soutěže o nejkrásnějšího čaroděje a čarodějnici - zámecký park, 30. 4. 2010

SKAUTING PARTA A PŘÍLEŽITOST

„Ať se najde vydří stopa
taky u nás u potoka.
V přírodě chcem umět žít
a vše živé rádi mít.“

To je pokrik našeho vysokomýtského oddílu a my všichni se snažíme žít v tomto duchu. Umožňujeme našim dětem žít a dělat věci společně a nabídnout jim nové příležitosti, které jsou zároveň zábavou, hrou i způsobem, jak poznat nové věci a jak se s nimi poprat. Ve skautingu se snažíme držet jedné hlavní zásady. Být nejlepším přítelem nejen sám sobě, ale i všem a všemu ve svém okolí.

Společně se účastníme mnoha aktivit. Jako vodní skauti se řadíme hlavně mezi „vodní havěť“ a tudíž je pro nás nejpřednější pobyt na vodě (kanoe, rafty, plachetnice, apod.). Učíme je postarat se sami o sebe, vařit či poskytnout si pomocnou ruku. Ale to není důležité. Důležité je, co si člověk odnáší má cenu se o něco snažit, má cenu se zapojit, má cenu spolupracovat a určitě má cenu být součástí věci, ne jenom pozorovatelem...

Od letošního ledna naše středisko vodních skautů Vydří stopa Vysoké Mýto i díky vstřícnému přístupu paní starostky Zámrsku i dalších zastupitelů dává příležitost i dětem z okolí. Se šesti zámorskými dětmi se scházíme každý týden v zasedacích prostorách obecního úřadu. Tato možnost je otevřena všem, kteří by s námi chtěli pracovat.

Chováme se k sobě velice přátelsky. Realizujeme se jak při pohybových hrách v blízkém parčíku, tak různými činnostmi v naší alternativní klubovně. Stejně jako se snažím dětem předat veškeré své vědomosti a dovednosti, často i ony mne leccemu přiučí.

Někteří z Vás jistě už slyšeli o Morseově abecedě i o jiných způsobech dorozumívání. Další jste jako mladí indiáni stopovali zvěř a sledovali její stopy. To všechno je naší činností a chceme se to učit i v dnešním přetechnizovaném světě.

Plánujeme také, že veškeré teoretické vědomosti zúročíme i v přírodě. Jedná se i o pomoc, kdy se účastníme různých aktivit, jako je úklid zoo, pomoc v přestavbě záchranných stanic a podobně.

Každoročně také pořádáme letní dětský tábor, který je vždy zaměřen na originální celotáborovou hru a není určen jen pro naše skautské děti, ale pro všechny, kteří v létě neví co s časem, chtějí se naučit něco nového a setkat se s novými lidmi. Součástí je i několikadenní výprava na lodi, různé rukodělné činnosti i obrana a ochrana našeho tábora.

Naším úkolem je naučit se postarat sami o sebe, brát život do vlastních rukou, postavit se na vlastní nohy a převzít odpovědnost za to, co se se mnou a mým životem děje. Ve skautingu se lidé učí hledat smysluplnost toho, co dělají kam nasměrovat svůj život a proč. V různých hrách chceme dětem ulehčit schopnost mluvit před lidmi a naslouchat ostatním, schopnost být otevřený vůči druhým, schopnost spolupracovat.

Rádi přivítáme i další nové přátele!

Vydří stopa Vysoké Mýto: mobil 721 621 981

TAKŽE AHOOOJ NA VODĚ... ☺

Jindra Janková

Jaké je jaro u Malých Robinsonů v Základní škole v Zámrsku

Na jaro se všichni velice těšíme. Máme rádi Velikonoce se vším, co k nim patří. Barvíme vajíčka, vyrábíme s nimi velikonoční dekorace, zdobíme školu a těšíme se na velikonoční pondělí. Jaro je pro nás probuzení přírody a nás všech. Sluníčko nám dává více síly a příroda nás přitahuje. Jsme rádi, že Den Země se slaví na jaře. Tentokrát využíváme pozvání a odjíždíme na Den Země 19. dubna do Chocně. V krásném prostředí zámeckého parku procházíme stanoviště a řešíme úkoly, které se váží k přírodě, k jejímu poznávání a chránění. Houpáme se na houpačkách a je nám fajn.

Začátkem dubna sejeme před školou kytičky, abychom je dali našim maminkám, zkrášlili si záhonky před školou a obdarovali jimi ty, kteří mají rádi rozkvetlou zahrádku. (Než všechno vyroste, bude začátek června.) Teď ještě vyrábíme v kroužku dovedných rukou korále a náušnice z korálků. To nás přišla naučit a vedla nás po dvě lekce maminka paní Pavlína Novotná. Každý si vyrábí pro svou maminku dárečky z korálků různé barvy, tvaru a velikosti. Všechno to jsou pěkné originály. Poté přesazujeme květiny, které jsme zasadili na začátku školního roku, abychom je vzrostlé mohli našim maminkám darovat na besídce, kterou jsme si pro maminky připravili ke Dni matek.

Poslední den v dubnu nás čekají dvě akce: dopoledne hudební koncert, ze kterého přikládáme i foto (jak je vidět, do koncertování se zapojily i děti) a čarodějnice.

V kroužku dovedných rukou vyrábíme čarodějnic, která 30. dubna zdobí hranici v Rajčůru. Tam se přesouváme po zdařilém sletu čarodějnic v zámeckém parku. Je to již druhý ročník, který pořádají hasiči a hasičky ze Zámrsku. Letos soutěžilo kolem 40 malých i větších čarodějnic z celého světa, i čarodějnice z naší školy se zúčastňují.

Na začátku května tradičně obdarováváme ženy (babičky) starší 70 let malým dárečkem letos plastickou kytičkou s přáníčkem.

Co nás ještě čeká ?

Do konce školního roku se těšíme na fotografa. Koncem května navštívíme společně s dalšími málotřídními školami (se kterými se přátelíme) v Dobříkové akci BRABENEC - branně bezpečnostní netradiční cvičení. Dne 29. května pořádáme zájezd do Prahy na muzikál Děti ráje. Den dětí oslavíme v Cholticích u Přelouče, kde budeme v říši vodníků a v jejich pohádkách. Nato se zúčastníme Škol olympiády ve Vysokém Mýtě. Mimoškolní akce skončíme na konci června školním výletem. Pojedeme do Krkonoš, kde pozdravíme nejvyšší horu naší republiky Sněžku.

Potom už jenom rozdání vysvědčení, vyhodnocení soutěže ve sběru léčivých bylin (kterou vyhledáváme každoročně v březnu) a hurá na prázdniny!

Uznejte, že jako Robinson zažil na pustém ostrově plno dobrodružství, poznal mnoho nových věcí a událostí, tak i my jich každoročně zažijeme také a obohacujeme se jimi.

Vás všechny, kdo čtete právě tento článek, zdravíme a přejeme hezké prožití nejen jara, ale i léta a těšíme se na další setkání s Vámi!

Základní škola

I V MATEŘSKÉ ŠKOLE ZIMA KONČÍ, JARO ZAČÍNÁ

Na vyhnání zimy máme osvědčený způsob, který jsme uplatnili i letos. Za zpěvu písně „Smrtonoško, smrtelná“ jsme poslali Morenu po řece a těšili jsme se z přicházejícího jara. Po dlouhé zimě jsme si mohli hrát na školní zahradě, dovádět v parku či se vydat na delší procházky do okolí Zámrsku. Vyrázili jsme také do Šemberova divadla na pohádku „Nebojsa v Černém lese“ a zavítali jsme do muzea. Na výstavě „Stromy domy“ jsme poznávali vycpaná zvířata, jejich stopy i obydlí, hravou formou jsme zdokonalili své znalosti o živé i neživé přírodě. Zvědavé otázky zodpovídaly paní učitelky i v dalších dnech, odpovědi na ně jsme hledali v encyklopediích, atlasech a výukových programech.

vynášení
Moreny

O Velikonocích provoněly školku mazance. Těsto na ně i na staročeský polaz jsme sami vypracovali a upečené dobroty jsme s o to větší chutí jedli i zdobili. S vůní mazanců přivánula do školky příjemná velikonoční atmosféra. Pletli jsme pomlázky z vrbových proutků, zdobili vajíčka různými výtvarnými technikami, tvořili jsme ze sena i dalších přírodnin a za pomoci p. učitelek jsme našimi výrobky ozdobili vstup, šatnu i třídu mateřské školy. Pozvali jsme mezi nás také rodiče, prarodiče, sourozence i kamarády. Všech 48 účastníků velikonoční výtvarné dílny (mezi nimiž nechyběli ani tatínkové!) odcházelo domů s pěknými velikonočními dekoracemi.

Své výtvarné dovednosti jsme uplatnili i v dalších dnech, např. při malování textilních polštářků, výzdobě výlohy v obecní prodejně či výrobě rekvizit k programu, kterým jsme přivítali nové občánky Zámrsku.

Po pohádce „O Šípkové Růžence“ a divadelním představení „Kaspárkovy pohádky“ jsme zavítali do „Popleteného Bambulkova“ - země, kterou její obyvatelé znečistili natolik, že se v ní nedalo žít. Společnými silami jsme hledali způsob, jak jim pomoci jejich zem vyčistit a udržovat v pořádku tak, aby v ní bylo dobře lidem, zvířátkům i neživé přírodě. Svě znalosti jsme pak zúročili na Dni Země ve Vysokém Mýtě. Kromě úspěchů v drobných soutěžích jsme obsadili také 4. místo ve sběru hliníku. A to jsme do soutěže odevzdali pouze 15 kg drobných aluminiových obalů. Zbývajících 135 kg !!! odvezl pan Vařečka do sběrně v Chocni.. „Kdo si počká, ten se dočká.“ To platí i v našem případě. Čekání na lepší výkupní ceny se vyplatilo a odevzdaný hliník (nasbíraný v loňském a letošním roce) nám vynesl přes 2 500,- Kč! Mohli jsme si tak dovolit luxus výlet zdarma. Chybět samozřejmě nebudou ani odměny pro nejpilnější sběrače. Pochvala, cena i díky čeká také na pilné „sušiče“ citrónové a pomerančové kúry.

Než jsme se nadáli, byl tu konec dubna a s ním Filipojakubská noc. Čarodějnice z pařezu spolu s rozkvetlým pařezem stráží školku nadále, slaměnou jsme začarovali a upálili (a když už jsme měli oheň, opekli jsme si na něm vuřty). Přesto na nás 30. dubna jedna živá s pořádným nosem a rozduchanými pačesy po ránu číhala. Na koštěti si nás postupně odvážela na svůj hrad (který jsme ji namalovali přes celou zeď nad pódiem, ozdobili hady, černými kočkami, netopýry, pavouky i jejími ježibabími kamarádkami). Čarovala, míchala tajemné lektvary a spolu s námi řádila při písni „Pět ježibab.“ Někteří z nás se zpočátku trošku báli, brzy jsme však zjistili, že je to jen převlečená paní ředitelka. I tak jsme ji však pořádně vyhubovali, když nám tvrdila, že si paní učitelky upekla k snídani!

velikonoční tvoření s rodiči

přebírání ceny za hliník

Hudba zněla školkou celé dopoledne. A zněla i v „Cirkuse“ záků ZUŠ, při kterém jsme poznali spoustu hudebních nástrojů a zvesela si zanotovali známé lidové písně.

Písničkami se také snažíme přivolat sluníčko, které stále častěji zakrývají dešťové mraky.

Obyvatelé Moravy by s námi v současné době asi příliš nesouhlasili. Přesto tvrdíme, že voda je i náš přítel, o kterého se musíme dobře starat, znát jeho koloběh v přírodě, život v potocích, rybnících, řekách i na březích. A to nejen skutečný, ale i pohádkový. Za splnění všech vodnických úkolů jsme dostali diplomy „Objevitel a strážce vody“. Mezi vodníky se nám zalíbilo natolik, že se naše třída postupně mění ve vodní říši, chlapci v hastrmany a dívky ve vodní víly. Malujeme, tvoříme, zpíváme, recitujeme, cvičíme i tančíme. O tom, jak se nám to daří se přesvědčí naši blízcí při Vodnické pohádce, kterou pro ně chystáme na konec května.

I nás však voda trochu potrápila. Za deště jsme odjížděli na divadlo „Kuk a Cuk“. Kvůli nepřízni počasí jsme také museli v poslední chvíli změnit cíl našeho výletu. Původní plán užít si v areálu „Šťastná země“ v Radvánovicích se změnil v návštěvu ZOO Dvůr Králové nad Labem. Počasí se nad námi nakonec smilovalo a umožnilo nám procházky mezi výběhy, prohlídku pavilonů, jízdu zoo vláčkem i Safaribusem africkou divočinou.. Zbytky sil jsme si pak vybili na průlezkách v dětských koutcích. Naše velké poděkování patří hodnému panu řidiči, dále panu Vlastovi Profousovi, který nám autobus pomohl zařídit i především firmě Iveco Czech Republic, a.s., která nás svezla zdarma.

A co nás ještě čeká? Mimo jiné návštěva tanečního vystoupení záků ZUŠ, lehkotletický trojboj jednotřídních mš v Českých Heřmanicích, sportovní hry mat. škol ve Vysokém Mýtě, Dobza a s ním návštěva dětí z MŠ Dobříkov. Školní rok ukončíme slavnostním pasováním předškoláků na školáky se zábavným programem a přenocováním ve školce. Fotografie budoucích prvňáčků brzy uvidíte na tablu v prodejně.

**A pak?
Pak už hurá na prázdniny...**

Lenka Němečková, Lenka Hejduková a děti MŠ Zámrsk

Usnesení zastupitelstva obce Zámorsk

ze dne 29. 3. 2010 - č. 19

A) Obecní zastupitelstvo schvaluje:

- 1) Hospodářský výsledek Základní školy za rok 2009 ve výši -100.006;77 Kč a pokrytí ztráty v této výši z rezervního fondu (za účelem snížení vysokého přebytku fondu)
- 2) Hospodářský výsledek Mateřské školy za rok 2009 ve výši -52.747;16 Kč a pokrytí ztráty v této výši z rezervního fondu (za účelem snížení vysokého přebytku fondu)
- 3) Přebytkový rozpočet obce na rok 2010 s těmito příjmy a výdaji:
Příjmy ve výši: 7.406.300,- Kč
- z toho daňové příjmy: 6.359.300,- Kč
- běžné příjmy: 1.047.000,- Kč
Výdaje ve výši: 7.185.300,- Kč
- z toho běžné výdaje: 6.940.300,- Kč
- kapitálové výdaje: 245.000,- Kč
Přebytek rozpočtu ve výši 221.000,- Kč je rozpočtován na:
splátky přijatých úvěrů- financování
celkem: -221.000,- Kč
- 4) Bezúplatný převod pozemků pod chodníky, zbudovanými v roce 2009 na pozemku silnice p.č. 859 v majetku Pardubického kraje a oddělenými geometrickým plánem č. 306-527-2009 jako pozemky p.č. 859/2, 859/3 a 859/4, z majetku Pardubického kraje do majetku obce Zámorsk
- 5) Záměr obce 1/2010 prodeje pozemku p.č. 187/9 manželům Netolickým
- 6) Záměr obce 2/2010 prodeje pozemků p.č. 187/10 a 169/2 manželům Šťastným
- 7) Pana Radomíra Příkryla do funkce velitele výjezdové jednotky Sboru dobrovolných hasičů Zámorsk
- 8) Pana Libora Martince do funkce velitele výjezdové jednotky Sboru dobrovolných hasičů Janovičky
- 9) V případě změny velikosti hřobových míst na veřejném pohřbišti v Zámorsku postupovat v souladu s platným hřbitovním řádem obce a dodržovat půdorysné rozměry délky jednotlivých hrobů dle článku 6 odstavce 3g), kdy „Přední a zadní hrana rámu hrobu a urnového místa musí být v rovině s předními a zadními hranami rámu sousedních hrobů“ a toto pravidlo dodržet i v případě výpočtu nájemného
- 10) Oslovení firmy VRV ohledně další spolupráce ve věci administrace žádosti o dotaci na akci Kanalizace Zámorsk Janovičky firma VRV předloží nabídku na další administraci projektu až po závěrečné vyhodnocení akce

B) Obecní zastupitelstvo ukládá:

- 1) Radě obce - oslovit firmy, zabývající se dotačním managementem ohledně nabídky spolupráce ve věci administrace žádosti o dotaci na akci Ošetření stromů a výsadby stromů v Zámorsku a provést výběr nejvhodnější firmy

C) Obecní zastupitelstvo doporučuje:

- 1) Setkání se zástupcem firmy FOXxreality ohledně možnosti další výstavby rodinných domů v lokalitě sídliště Na Skalce

Informace obecního úřadu

Kroužky v ZŠ

Od počátku příštího školního roku plánuje Základní škola opět záštitu kroužků pro děti, některé i pro dospělé. Dětem bude nabídnuta výuka hry na hudební nástroje kytaru, zobcovou flétnu a klávesové nástroje, dále výuka zpěvu, vše pod vedením pedagogů z uměleckých škol. Je opět naplánováno pokračování úspěšného kroužku keramiky zvláště pro děti i pro dospělé. Nově je nabízena možnost kroužku angličtiny pro děti od pěti let do osmi let, na kterou od třetí třídy plynule navazuje povinná výuka angličtiny. Rádi bychom předem také zjistili zájem rodičů o možné dojíždění pracovníka logopedické poradny do obce.

Bližší informace o připravovaných kroužcích budou zveřejněny počátkem září, výuka by probíhala od října 2010. Zájemci se mohou již nyní předběžně hlásit v Základní škole u Mgr. Jandové.

Úspěšnost žádostí o dotaci

Obec v loňském roce podala žádost do Operačního programu životního prostředí o dotaci na výstavbu obecní kanalizace. S politováním musíme oznámit, že přestože naše žádost prošla všemi stupni kontrol OPŽP a byla shledána z hlediska jejich požadavků vyhovující, dotaci jsme nakonec nezískali. Mezi neúspěšné žadatele nás odsunula hlavně nákladnost projektu. V každém kole jsou posuzovány žádosti na základě různých kritérií, a faktor nákladovosti v přepočtu na obyvatele je jedním z hlavních. Vlivem uspořádání obce patří náš projekt k dražším, z mnoha částí obce je třeba hnát odpadní vody výtakem, je zde naprojektováno několik přečerpávacích stanic, a to vše naši kanalizaci zdražuje. Bohužel, obec a kopce v ní „nenarovnáme“. Chystají se však nové výzvy pro obce našeho typu a budeme se snažit udělat vše pro to, aby kanalizaci bylo možno v obci realizovat.

O něco veselejší je výsledek dotační žádosti na dětská hřiště - obec získala dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj a v průběhu léta zde budou vybudována dvě dětská hřiště s herními prvky, větší poblíž tenisového kurtu u sídliště, druhé v Janovičkách u nádraží. Příspěvek na opravu sportoviště jsme nezískali, v rozpočtu obce jsou ale určité finance vyčleněny a pokusíme se zrenovovat tenisový kurt a vybavit hřiště v Janovičkách z vlastních zdrojů.

Nadchází doba sečení trávy a chtěli bychom na tomto místě opět požádat občany o ohleduplnost ke svým spoluobčanům. Sekačky na trávu jsou poměrně hlučné stroje a jejich zvuk je po delší době nepříjemný snad každému. Apelujeme na slušnost všech, kteří udržují trávníky pomocí sekaček, **omezte prosím jejich používání na dobu mimo nedělní odpoledne.** Děkujeme.

V souvislosti s článkem pana Karla Kouřila (viz strana 6 tohoto čísla) chceme všem občanům, kteří parkují na obecních komunikacích, důrazně připomenout § 25 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, kdy „- při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.“ Připomínáme to hlavně proto, že v obci jsou místa, kde tento paragraf je zcela opomíjen problémy to činí hlavně na příjezdové komunikaci k hasičské zbrojnici. Opakovaně se na sídlišti stalo, že řidič cisterny při výjezdu musel doslova klíčekovat, aby vozidlo zaparkované na komunikaci nepoškodil. Tento úsek ale není jediným, kde nezůstává dostatečný prostor pro průjezd zmínit můžeme např. uličku na návsi v Janovičkách, kde si řidiči veřejnou komunikaci doslova pletou s vymezeným parkovištěm. Pokud nedojde k omezení těchto nešvarů, zvážíme řešení nesprávného parkování v přestupkovém řízení.

Oznámení o době a místě konání voleb

Starostka obce Zámorsk Zuzana Tvrzníková podle § 15 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

oznamuje:

1. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční dne 28. května 2010 od 14,00 do 22,00 hodin a dne 29. května 2010 od 8.00 do 14.00 hodin.
2. Místem konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve volebním okrsku číslo 1 v obci Zámorsk je volební místnost v Obecní budově v parku (zasedací místnost).
3. Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky (platným občanským průkazem, cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem).
4. Každému voliči budou dány 3 dny přede dnem voleb Evropského parlamentu hlasovací lístky. Ve dnech voleb volič může obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

V Zámorsku dne 12.5.2010
Zuzana Tvrzníková, starostka obce Zámorsk

OZNÁMENÍ

Dne 28. dubna 2010 zemřel ve Vídni v 87 letech poslední dědic zámku v Zámrsku a zámorského panství, který se přímo ve zdejším zámku dne 7.4.1923 narodil, pan **Karl Hans Wurz**. Karl Wurz žil dlouhá léta ve Vídni, před odchodem do důchodu působil jako prokurista u papírenské firmy. S manželkou Evou měl dceru Barbaru, která působí jako profesorka francouzštiny a angličtiny. Paní Eva dosud žije, její zdravotní stav však není dobrý. Pan Karl Hans Wurz se dožil poměrně vysokého věku i přes své zdravotní problémy měl čtyřnásobný bypass. Není bez zajímavosti, že jeho tělesné pozůstatky byly poskytnuty k vědeckým účelům. **Kdo jste ho v dobrém znali, vzpomeňte jeho památku.**

Jmenovitě neuvěřím, tak se jmény končím, ale pokud jsou zde snad i Ti, kteří si myslí, že již patří do této kategorie, stejně upřímně jim přeji společně s výborem ještě hodně zdraví a dlouhá léta u sportu, i když třeba jen televizního a stejně jako těm jmenovaným chci poděkovat sice krátce, ale upřímně takto:

Pánové, díky za základy, které jste položili, abychom my mladší v dalších letech mohli dál na těchto stavět a ti současní již pro Sokol nejprve vybojovat a do dnešních dnů, pod novým názvem KBT a následně SK Zámorsk až do dnešních dnů celkem úspěšně držet I.B třídu.

Ale zpět k tomu, jak se po založení klubu tento dál vyvíjel.

V uvedeném počtu hráčů byla převážná většina hráčů dobrých, ale byli i tací, kteří o něco převyšovali svou hrou i talentem spoluhráče a samozřejmě, že neunikli tzv. linařům z vyšších tříd a do těchto klubů odešli - jistě ne za penězi, ale v dobré víře, že by nakonec mohli hrát i za kvalitnějšího mužstva. Z těch starších již zmiňovaný pan Z. Bilík, který hrál za železničáře Choceň. Z dalších mladších generací bratři Tonda a Mirek Novotný, otec a syn Josef a David Zahradníkovi, Karel Martinec, Luděk Novotný a Vít Trunc do Spartaku V. Mýto, na vojně se uplatnili v místních klubech A. Novotný v Postoloprtech, kde hrál krajský přebor, Pepík Toušek ve Zvolenu v Dukle a K Beran v Cerhovicích u Plzně.

Další si svými výkony řekli o nominaci do okresní jedenáctky:

B. Němec v roce 1964,

a v roce 1991 J. Pospišil a J. Stratílek.

Dovolte mi, abych vzdal také hold i mnohým z těch, kteří svými výkony byli rovněž silným lákadlem pro kluby z vyšších tříd, ale kteří zůstali věrní modrobílým barvám a nepodlehli svodům hrát ne za slavnější, ale známějšího mužstva. Podle toho, co vím, bylo jen málo hráčů našeho klubu, kteří by nebyli osloveni některým klubem z vyšších tříd, aby přestoupili, ale oni zůstali. Za všechny mi dovoluji jmenovat alespoň dva - **Josefa Lohnského a Jardu Matouška**, o kterých toto vím stoprocentně.

Obecně lze říci, že prakticky od počátku zámorské kopané se zde hrál po celou dobu jeho dosavadní existence hlavně v pionýrských začátcích díky určitému talentu a umu hráčů fotbal dobré úrovně a na tehdejší soupeře to stačilo. Postupně se však jeho úroveň zlepšovala a hlavně po válce, pokud chtěli naši fotbalisté stačit ostatním týmům, bylo nutno kromě toho přirozeného talentu a umu přidat hlavně v přípravě, pod odbornějším vedením a tak mi dovoluji připomenout i ty, pod kterými mužstva sbírala úspěchy **trenéry**.

Nutnost trénovat nastala již po roce 1960, když naše áčko postoupilo do okresního přeboru a kdy byla i reálná šance postoupit do I.B. třídy. Pomoci nám přišel zásluhou lobismu A. Novotného nejprve **F. Staněk** z V. Mýta a po něm pan **Kopecký**. Tito pánové měli velkou zásluhu na tom, že naše mužstva pod jejich vedením začala hrát kvalitní fotbal s mnohými úspěchy, že držela krok s mužstvy městskými jako Choceň, Vysoké Mýto, Letohrad, Králíky a pod. Pod jejich vedením se hra zkvalitnila, bohužel z různých osobních i zdravotních důvodů museli oba trénování dost záhy ukončit. Naštěstí v té době byl z vojny již **A. Novotný** se zkušenostmi hráče Sp. V. Mýto (I. A. tř.) a Postoloprta (krajský přebor) a ten se trénování na delší dobu úspěšně ujal a dokonale je nahradil. Tím v podstatě nastalo **období trenérů z vlastních řad**, tedy z řad hráčů, kteří ukončili aktivní činnost, ale své zkušenosti byli dále nezištně ochotni dávat svému klubu. Těmi prvními bez uvedení časové posloupnosti byli následující hráči:

Na dlouhá léta, obětavě na každý trénink i zápas z Pardubic nezištně dojíždějící **J. Lohnský**, který mnoho sezon byl s mužstvem velmi úspěšný a držel jej po většinu v horní polovině tabulky. Hráči pod jeho vedením rádi hráli a dodnes jsou jeho přáteli.

Dále velmi úspěšný s dorostenci, kteří na dva roky dovedl až do krajské soutěže - **M. Dostál**, který byl tak úspěšný, že v roce 1990 byl vyhlášen nejlepším trenérem okresu za rok 1989.

B. Němec, pod jehož vedením se vrátilo A-mužstvo po jednoletém působení zpět z okresní soutěže do okresního přeboru.

J. Zahradník, který dovedl mužstvo spolu s B. Němcem k branám I. B. třídy a po jeho odchodu s **R. Páralem** až do ní.

Mohl bych jmenovat, pokud bych je znal i další a další - mladší až po ty dnešní, kteří trénovali, nebo trénují již v době, kdy se zde I.B. třída hraje. I díky jim se produkuje dobrý fotbal, a snad mi dáte i za pravdu, na pěkném terénu hřiště, za jehož udržování a pěkný stav si současné vedení zaslouží také uznání.

Ještě než ukončím tuto kapitolu a díky, tak mi dovoluji ještě jednu osobní poznámku. V úvodu jsem připomněl historicky prvního kapitána pana Akrmána, který je trvale zapsán do historie naší kopané. V té souvislosti jsem si uvědomil, že však v celé té devadesátileté historii těch kapitanů bylo více, jejichž jména neznám, nejsou nikde zaznamenána a tak já bych to chtěl trochu napravit tím, že zde připomenu ty, pod kterými jsem s mnoha jinými hrál já. A doufám, že mně dají moji spoluhráči za pravdu, když zde uvedu dva, za jejichž zodpovědného a obětavého kapitanování jsme zde hráli. Za sebe chci říci, že i když kromě Zámorsku jsem hrál ve více mužstvech a nejen fotbalových, musím konstatovat, že nikde jsem nepoznal lepší. Snad ani nemusím napovídat, ale byli to v mém případě nejprve bojovný a obětavý **Josef Svatoš** a po něm se stejnými vlastnostmi, navíc diplomatický **Josef Lohnský**. Pod lepšími jsem nehrál.

Chlapi dík, byli jste kapitáni s velkým K.!

90 LET ORGANIZOVANÉHO FOTBALU V ZÁMRSKU

1919 - 2009

Následující vyprávění o historii zámorského fotbalu zpracoval pro Valnou hromadu, konanou dne 31.10. 2009 v hostinci „V Podskalí“ v Zámrsku u příležitosti oslav devadesátiletí trvání fotbalového klubu Ing. Bohuslav Němec. V minulém Zámorskáčku jste si mohli přečíst jeho první část, dnes Vám přinášíme zbývající část vyprávění.

Je to ohromný seznam jmen, z nichž mnozí již mezi námi dnes bohužel nemohou být a přítom mnoho z nich bylo kromě toho, že hráli fotbal aktivně, i nesmírně obětavými funkcionáři, kteří zasvětili kus svého života tomuto sportu u nás.

Snad mně dáte za pravdu, když za všechny připomenu na prvním místě jméno: **Pepika Brandejse**.

Vím, že bych mohl jmenovat takových obětavců více, ale protože si myslím, že každý z nás, který v tomto klubu hrál a je nezaujatý si vzpomene nejen na Pepika, ale že se mu vybaví taková jména, jako byli pánové **František Kováč, Oldřich Soušek a F. Mudrich**, kteří byli i letitými předsedy klubu.

Nelze nezpomenout ani na pana řídícího v místní škole **Alberta Richtra**, neúnavného propagátora fotbalu v Zámrsku, ale také přísneho, ale spravedlivého kritika jak nás hráčů, tak celého oddílu, což vyjadřoval týden co týden v oddílové skříňce kvalitními referáty doplněnými vtipnými a trefnými kresbami.

Je i řada dalších, kteří měli velkou zásluhu na tak dlouhodobé existenci fotbalu v obci. Bohužel ten dík za jejich činnost jim můžeme poslat již jen tam někde nahoru.

Mám radost, že ho můžeme stále vyslovit panu **Janovi Ždárkovi**, dlouholetému vedoucímu prvního mužstva z let 1959 1970 a spoluorganizátoru výstavby kabin v roce 1965 1968 a je i známo, že za svým cílem kabiny prosadit, musel proti mnohým v tehdejší zastupitelstvu usilovně bojovat.

Velkou radost máme také z toho, že stále můžeme pozdravit nejstaršího žijícího bývalého dlouholetého hráče, výborného brankáře pana **Zdeňka Bilíka**, který kromě fotbalu vedl v Sokole cvičení a vím z různých diskuzí, že na něj jako cvičitele jeho tehdejší cvičenci stále vzpomínají a že mu dnes mohou nejen za sebe a současný výbor, ale také za všechny bývalé jeho cvičence popřát tolik zdraví, aby mohl být přítomen následnému výročí - stoletému. Stejně tak s radostí připomínáme, i když o trochu mladší, bývalé zámorské hráče, pány **Jiřího Novotného a Radovana Touška** dnes z Mýta, dále bývalé hráče z Týnišťka, pana **Václava Černého**, dnes žijícího ve Starém Městě pod Sněžníkem, **Evžena Kindermana** dnes ze Džbánova a pana **Zdenka Sýkoru**, dnes žijícího na Moravě: **pánové ještě jednou srdečně zdravíme a vítáme**. Nesmím zapomenout ani na místního **Pepíka Svatoše**, který dlouhá léta byl kapitanem prvního mužstva a po ukončení aktivní činnosti se naplno věnoval práci ve výboru, kde byl 21. července 1965 zvolen předsedou oddílu a při výstavbě kabin 1965 1968 působil jako stavbyvedoucí. Mohl bych jistě jmenovat i další a další, ale protože se obávám, že stejně bych někoho buď z neznalosti a nebo začínající zapomnětlivosti

Ale to už jsem se dostal ve svém bilancování do sedmdesátých let, které si již mnozí z vás zde přítomných pamatují, tedy do doby, kdy se již v našem klubu pevně na delší dobu zabydlel „**Okresní přebor**“. Hrál jej první mužstvo, složené z nejlepších zámrských hráčů a doplněné o další z okolních vesnic (Vraclavi, Týnišťka, Jaroslavi, Dobříkova), kde se fotbal v té době ještě nehrál. Těmito příchozími z okolních vesnic však došlo k tomu, že byl nadbytek hráčů a tak z iniciativy J Brandejse je založeno mužstvo B, které hrálo celkem úspěšně **Okresní soutěž**.

V Zámrsku se začal hrát opravdu dobrý fotbal s kvalitními mužstvy, které k nám sice ráda jezdila, ale neustále na nás vznášela kritiku za nedostatečné zázemí (strojení na hřišti, nemožnost umytí, o sprchování ani nemluvě, natož teplou vodou a tak aby nakonec nedošlo k tomu, že bude naše mužstvo kvůli tomuto nedostatku z přeboru vyloučeno, dochází v roce 1965 na podzim po úporných jednáních s jejich výstavbou, když projektovou dokumentaci zpracoval zdarma Josef Lohanský, přičemž projekt byl vypracován tak, že obsahoval kabínu domácích, hostů, rozhodčích, sklad materiálu, záchody a sprchy. Řízením stavby byl pověřen Josef Svatoš, shánění materiálu si dobrovolně vzal na starost pan Jan Žďárek. Za úžasnou podpory příznivců kopané i samotných hráčů výstavba probíhala celkem úspěšně, 14. září se začaly kopat základy a v prosinci kabiny stály, ale protože termín dokončení stavby byl šibeniční vzhledem k nutnosti dodržení časového limitu čerpání finančních prostředků, byli zodpovědní pracovníci (J. Svatoš a další) pod velkým tlakem. Tenkrát se těžko sháněl materiál, nebyly cihly a abychom je vůbec mohli dostat, museli jsme do cihelny na Vraclavi dodat dva brigádníky. Těmi se stali nakonec pan Dostál, otec M. a P. Dostálových a pan Hebký z Týnišťka. A takových překážek bylo více, o čemž by snad nejlépe mohl pohovořit J. Svatoš. Dnes si už jen těžko málokdo dovede představit, nejen za jakých podmínek se stavělo, ale i to, jaké nadšení v nás bylo, když jsme je mohli začít užívat. Kabiny byly předány k užívání v roce 1968. Jejich existence ještě více zvýšila touhu tehdejších hráčů ať prvního či druhého mužstva po co největším úspěchu, přičemž prioritou byl postup do I. B. třídy. V té době opravdu hrálo 1. mužstvo pěkný a kvalitní fotbal a několikrát mělo opravdu dobře nakročeno přebor okresu vyhrát a vytoužený postup uskutečnit, ale postup unikl buď o bod, nebo dva a v jednom případě také o skóre. Postup nám překazily v té době preferované vojenské celky, tedy Dukly a v našem případě to byla Dukla Červená Voda a Dukla Česká Třebová, kde ve všech těchto mužstvech hráli hráči většinou z vyšších tříd, kteří do nich byli převeleni z celé Československé republiky (ještě ze Slovenska). Velkou překážkou pro naše mužstvo byla i „Běčka“ Vysokého Mýta, Chocně, České Třebové, Ústí n. Orl., Lanškrouna. Takže tento sen se nám tehdejšími hráči nespínil.

Po roce 1969 většina hráčů tohoto mužstva končí a přicházejí noví, kteří navazují na předchozí výsledky a to až do roku 1983, kdy klub prochází hlavně hráčskou krizí a v přeboru se umísťuje na sestupových pozicích, padá a sestupuje na 5. místo do okresní soutěže. Bohužel to samé potkává i doposud úspěšně dorostence a i oni sestupují z kraje, kde po dva roky hráli do okresu. Návrat prvního mužstva zpět do přeboru se podařilo až na jaře v roce 1988 a hrál jej až do roku 1997, kdy konečně mužstvo vybojovalo postup do I. B. třídy, kterou hraje se střídavými výkony dodnes. Ještě bych připomenul, že v tomto období, konkrétně v roce 1984 byla zahájena přístavba kabin spočívající ve vybudování společenské klubovny, kuchyňky a skladu. Tato přístavba však byla dokončena z důvodů finančních až v roce 1987. Pokud jde o stavební práce, bylo v roce 1995 provedeno vyrovnání hřiště, což bylo nutné, protože na něm byla taková propadlá místa, že největší dosahovalo i 37 cm a vše bylo prováděno bez potřebné mechanizace a při snímání a znovu pokládání trávníku byly jedinou mechanizací holé ruce. Je třeba také zmínit to, že v roce 1999 vybuďovali bývalí hráči pod vedením A. Novotného krytou tribunu naproti kabinám.

Z další činnosti lze vyzdvihnout každoroční pořádání turnaje, který má již 37letou tradici a zvláště v prvních ročních měl ohromnou popularitu a tím i skvělou diváckou kulisu, což se bohužel již nedá o něm říci dnes. Od roku 1992 býval oddíl spolupořadatelem turnajů Českých drah tzv. Memoriálu Václava Khola, v několika posledních ročnících s mezinárodní účastí. Dále připomínám, že od roku 1976 měl klub družbu s fotbalisty KSG Stressow v bývalé NDR a že tato družba trvala až do roku 1989.

To už se však ve svém exkurzu do historie klubu dostávám do let konce minulého století a začátku nového tisíciletí a protože vím, že dění v klubu daleko pozorněji a precizněji v tomto období sledoval a sleduje a také zaznamenává pan Jarda Švec, bude dobře, když pokračovatelem záznamu o dění v klubu bude nadále on, o což bych ho tímto žádal. Jsem přesvědčen o tom, že ho moc přemlouvat nemusím, protože po té, co jsme spolu zpracovali kroniku z období let 1962-1968 se mi již svěří, že o tom uvažuje a že má již o náplň letošních zimních večerů postaráno. Takže Jardo přeji hodně trpělivosti, je to dosti náročné, ale to ty již víš z naší společné práce na kronice let 1962-1968.

Ještě než skončím, mám jednu poznámku: Pokud by se snad někomu zdálo, že jsem zde uvedl hodně jmen, tak chci ubezpečit, že to není proto, abych se někomu zavděčil, ale je to můj názor, že když po devadesáti letech víme, kdo to byl pan učitel Jílek, pan Ackerman, či pan Žemlička, mohou i Ti po vědět, kdo byli těchto průkopníků kopané v naší obci pokračovateli a kdo na jejich úsilí navázal, aby ten náš fotbal tak dlouho a úspěšně vydržel. **Určitě si to zaslouží.**

Děkuji za pozornost.

Pro Valnou hromadu konanou dne 31.10. 2009 v hostinci „V Podskali“ v Zámrsku u příležitosti oslav devadesáti let trvání klubu zpracoval Ing. B. Němec.

Vždyť jste na vesnici!... podruhé aneb Další zamyšlení nad vesnicí s trochou faktografie

Opět se vracím na stránky Zámřšťáčku, abych se podělil o své myšlenky nad současnými nepravostmi kolem sebe se všemi čtenáři. Když jsem nepsal první článek do minulého vydání, byl jsem přesvědčen, že budou v menšině ti, kteří budou souhlasit s kritikou, která v článku zazněla. Velice mne potěšilo, že tomu bylo naopak. Děkuji všem za podporu alespoň morální, i ta je pozitivně stimulační pro případné další kroky proti zlořádům kolem nás. S úsměvem přecházím škaředící se „potrefené husy“, ale zároveň s lítostí, že nejsou schopni pochopit, čeho se proti nám ostatním, ale často i proti sobě, dopouští. A právě dnes bych chtěl ve svém dalším zamyšlení přidat i několik odborných detailů ke zmíněným nešvarům.

Začněme například pálením **plastů**. Je těžké jednoduše a srozumitelně vysvětlit, jak je to se škodlivostí pálení plastů, jelikož ta závisí na několika faktorech. Jsou různé druhy plastů a spálení každého škodí jiným způsobem, nicméně pokusím se o velké zjednodušení:

- při spalování plastů vznikají stovky chemických látek (neškodlivých ale hlavně více či méně škodlivých lidem i přírodě), což jsou například následující:

- oxidy dusíku, oxid uhelnatý (silně jedovatý - je známý jako tzv. „krevní jed“), methan, ethen, benzen (silně karcinogenní), toluen (způsobuje selhání dýchání a srdeční činnosti), benzoapyren (silně karcinogenní), akrolein (silně dráždivá látka), kondenzované aromatické uhlovodíky (silně karcinogenní), čpavek (jedovatý karcinogenní plyn), kyanovodík (velmi jedovatý, karcinogenní),...

- plasty obsahují i těžké kovy jako je kadmium (silně karcinogenní), zinek, - zplodiny pálení plastů dráždí oči i sliznice a nosu a způsobují bolest hlavy či nevolnost, ohrožují játra, ledviny, kůži, mohou vyvolat rakovinu, vady dětí při narození a jsou spojovány s krevními poruchami,

- spalováním vznikají různé prachové částice, které se pohybují vzduchem a tyto působí zdravotní potíže různého charakteru různým skupinám lidí,
- obecně nejde určit dávku, kterou každý člověk potřebuje ke spuštění rakovinových procesů a jiných zdravotních následků, jelikož to závisí na mnoha faktorech.

Pálení **PVC** (linoleum, novodurové trubky, různé folie, ubrusy a pod.):

- pálením vzniká *kyselina chlorovodíková* (neboli kyselina solná – jedovatá, dráždivá), *dioxiny* (silně poškozující veškeré živé organismy), také *čpavek* a ještě agresivnější *fosgen* (jedovatý plyn-dříve používaný jako *bojová otravná látka*),

- vznikají také vysoce toxické *polychlorované dibenzofurany* a *dibenzodioxiny*, které jsou biologicky prakticky neodbouratelné a silně poškozující živé organismy,

Pálení **gumy**:

- pálením vznikají různé *oxidy síry* (velmi dráždivé a karcinogenní) a saze.

Jenže to nejsou jenom zplodiny z plastů, co nám hlavně v zimních měsících kazí ovzduší a ničí zdraví. Ono totiž pálení každého materiálu produkuje s životem neslučitelné prvky, ale jde o to, že to je záležitost pouze nedokonalého pálení. I plasty lze pálit dokonale, údajně podle odborníků větších než jsem já, ale takového hoření není žádný domácí kotel či krb schopen dosáhnout. Naopak, pro každého nezávadné pálení dřeva může při nedokonalém spalování (například ale i špatně vysušeného dřeva) produkovat podobně nebezpečné prvky jako pálení plastů. Ale pro dokonalé spalování dřeva jsou na druhou stranu podmínky v každém kotli, kamnech, ale i venkovním ohništi (když je topivo správně suché).

Problém současného topení je **uhlí**.

- opět důležitým faktem při pálení uhlí je kvalita hoření, která je závislá hlavně na: 1. *kvalitě uhlí* a také 2. *teplotě hoření* (nekvalitní hnědé uhlí a ještě spalované přidušeným plamenem v nekvalitním kotli vytváří nejvíce životu a zdraví nebezpečných zplodin),

- při spalování uhlí dochází k vylučování například těchto látek: *oxid dusičitý* (dráždivý plyn, způsobuje mírné až středně těžké záněty průdušek nebo plic, popisuje se i snížením imunity, zvýšením výskytu akutních respiračních onemocnění, při vyšších koncentracích může dojít k plicnímu otoku s rizikem smrti), *oxid siřičitý* (je dráždivý, vysoké koncentrace mohou způsobit otok hrtanu a plic, menší akutní expozice vedou k bronchitidám a zánětům spojivek, dlouhodobá expozice může vést k chronickému zánětu průdušek s následnou rozedlou plic), *oxid uhelnatý* (viz výše), *různé tuhé látky* – *prach* (podle velikosti se usazují v plicích a vážou se na ně těžké kovy, které jsou karcinogenní),

- nedávný výzkum ukázal, že škodliviny ze vzduchu poškozují mužské spermie a ty si své poškození nesou do plodu. Děti matek, které prožily první trimestr v zimním období (topná sezona) mají nižší porodní hmotnost a v budoucnu bývají častěji nemocné, trpí vysokým krevním tlakem, dýchacími a srdečně - cévními nemocemi,

- a ještě několik drobností k uhlí: Ministerstvo životního prostředí předpokládá úplný zákaz topení uhlím na roky 2012 – 2014, na rok 2011 je navrženo zavedení daně na neekologická paliva, což uhlí postihne zdražením přibližně o 7% černé, resp. 14% hnědé uhlí,

- a ještě zajímavý případ z nedávné doby z České republiky: Prachovice v podhůří Šumavy slouží vědcům z Ústavu experimentální medicíny od osmdesátých let jako kontrolní město s relativně čistým prostředím. V roce 1996 však zamotaly vědcům hlavu. Měření náhle ukazovala mimořádně vysoké koncentrace karcinogenních polycyklických aromatických uhlovodíků.

Měli podezření na místní výrobu nábytku, ale nakonec zdrojem znečištění byla jedna místní domácnost spalující uhlí ve 40 let starém kotli, který produkoval šestkrát více karcinogenů než tepelná elektrárna. Po výměně kotle bylo opět celé město v pořádku. Ptám se, jak to asi vypadá v Zámrsku s několika znečišťovateli?

Po napsání předchozího článku jsem byl také napaden (tedy jen verbálně), že si někdo nemůže dovolit topit plynem, koupit nový kotel a podobné argumenty brnkající na sociální strunu. Jenže tyto argumenty mne dost udivují, když vidím domy, kterým komín kouří jak parní lokomotiva, že před nimi stojí automobil který mnohonásobně převyšuje nový kotel, často i tepelné čerpadlo, na stěně domu satelit atd. atd. I když připustím, že je někdo tak sociálně slabý, že si nemůže dovolit ani kvalitní kotel, který jistě výrazně nepřesáhne třicet tisíc korun, ptám se, jestli má právo nám ostatním likvidovat zdraví, ohrožovat a zkracovat život. Mohu snad já člověku, který má na koupi Porsche, jít a toto vozidlo poškrábat jen proto, že na něj sám nemám? Docela mne také pobavil argument, který mi byl přednesen, že kdyby nebylo ovzduší zničené smogem z průmyslu, tak kouř z komínů bude stoupat nahoru a nebude se držet v obci. Akampak asi uletí...?

Přejdu k dalšímu nešvaru souvisejícímu s ovzduším, a to je minule zmíněný smog z různých pojízdných „vehiklů“ případně **strojů na fosilní paliva v obytných zónách**, ale i automobilů. Dýcháme obdobné látky, které jsem již zmínil, ale přidávám další:

- *oxidy dusný, dusičitý, uhličitý, prachové částice*, a dále většinou jedovatě a hlavně silně rakovinotvorné látky: *benzen, formaldehyd, benzopyren, olovo, rtuť, arsen, toluen, styren, dioxiny* atd.,
- pro zajímavost trochu podrobněji k *olovu*, které je výrazně zastoupeno ve zplodinách paliva vozidel. Většina olova z paliva se dostává do ovzduší, ale i do půdy. Olovo, které vdechujeme se většinou ukládá v organismu navždy, ukládá se různými procesy v některých tkáních a způsobuje zhoršení biosyntézy červeného krevního barviva, k chudokrevnosti (anémii), negativně působí na nervový systém, na srdečně-krevní systém, endokrinní systém (především pohlavní žlázy), rozmnožování, způsobuje pokles funkce štítné žlázy, zhoršení jaterního metabolismu atd.

Na závěr části věnované ovzduší musím ještě upozornit na skutečnost týkající se většiny škodlivin dosud uvedených, že ze vzduchu přechází samozřejmě do půdy, ať prostým spadem v bezprostředním okolí ohniska vzniku, anebo v podobě dešťové vody. Pokud si tedy někdo pěstujete nějakou dobrotu na zahrádce, tak věřte, že rostliny tyto škodliviny načerpají do sebe a do organismu se nám dostanou jinou cestou než plícemi, ale třeba i přes králíky a slepice, které chováte. Neutečeme před tím. I ten znečištěný vzduch, který by uletěl, jak je zmíněno výše, se nám vrátí v podobě deště.

Z atmosféry se vrátím na zem, ale zůstanu u **automobilů**, protože dalším neuralgickým bodem naší obce, který jsem minule zmínil, je různé četné postávání automobilů kde se dá, ale spíše kde se nedá. V předchozí úvaze jsem zmínil pouze postávání automobilů na nových chodnících, jenže tím celý problém nekončí. Plechovky „popelnice“ stávají i na jiných místech a de facto po celé obci je jen několik málo míst, kde lze zcela bez omezení stát. Uvědomte si všichni majitelé, respektive řidiči, že stání, případně zastavení, upravuje **zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů o silničním provozu** a zde příkládám několik výňatků:

§ 25 odst. 1 písm. a) - řidič smí zastavit a stát jen vpravo ve směru jízdy co nejbližší k okraji....

§ 25 odst. 3 - při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy,

§ 27 odst. 1 písm. n) - řidič nesmí zastavit a stát před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty nebo z místa ležícího mimo pozemní komunikaci.

Možná to někomu připadá jako zbytečnost dodržovat tato ustanovení u nás na vesnici, zvláště v místech, kde nevede hlavní silnice, ale je zde několik skutečností, které je potřeba si uvědomit:

- případy mimořádných událostí: dojde k požáru, hasič ve stresu jede na místo ve snaze co nejrychleji, aby zachránil co se dá a máte dojem, že má ještě dávat pozor, aby nepocouchal právě nabýlaskanou mercedesku, kterou si na úzkou obecní komunikaci právě někdo postavil zcela proti předpisům, (to samé platí o sanitě, policejním vozu - z vlastní zkušenosti vím, co je to stresovou situaci řídit vozidlo s puštěným majákem a hnát se za nějakou vážnou, přesto dopředu ne moc jasnou událostí),

- další mimořádný případ: při práci v dílně u domu si například uříznou prst. Já v šoku, manželka ještě větším a myslíte si, že bude jednoduché oproti běžné jízdě pro kohokoli proklíčkovat mezi sousedovými plechovými mláčky a ještě jeho několika návštěvami při jízdě do nemocnice, kteří všichni stojí v úzkých uličkách, jež byly kdysi budovány pro průjezd tak maximálně pro průjezd zebřínáku, který svázel seno z louky. Anebo ještě hůře, obcházet sousedy, kdo tam vlastně stojí, aby se dalo vůbec vyjet,

- jiný případ: do zimy je ještě díky Bohu daleko, ale často běží po obci stížnosti, že není vyhrnutý sníh, ale jak se může kvalitně pluhovat, když v ulicích postávají automobily, mezi nimiž má pracovník provádějící údržbu klíčkovat, jak na kondičních jízdách v autoškole, a opět ve stresu, že ještě někomu jeho „popelnicí“ poškrábe.

Také další, jistě méně závažný nešvar, postávání automobilů různě na obecních pozemcích, speciálně vedle silnic a obydlí není správné. Při dlouhodobém užívání takovýto trávník je „zdobí“ vyježděné koleje, dokonce jsem již i jako obecní zastupitel byl přítomen řešení situace, kdy si zcela protiprávně občan takovýto prostor zabral vybetonováním, což je zcela absurdní výklad obecního, obecného či společného vlastnictví obce. Nemyslete si, že neoprávněný zábor, byť i „jen“ parkováním vozidla na obecním pozemku není trestný. Toto protiprávní jednání je postižitelné jako **přestupek podle z. č. 200/1990 Sb ve znění pozdějších předpisů**. Tento zákon v § 50 odst. 1 praví: „*Přestupku se dopustí ten, kdo b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek...*“ Přestupek může být postížen blokovou pokutou ve výši až 15.000,- Kč. A podle stejného zákona, avšak podle § 22 odst. 1 písm. l) může být postíženo špatné parkování, jak jsem popsal výše, na něž je sazba až 2.000,- Kč.

Jako bych slyšel opět argumenty, tak proč se obec nepostará o parkování. Tady předesílám jeden ze základních postulátů naší Ústavy - „*vlastnictví zavazuje*“. Není povinností státu, obce, či kohokoli jiného, když já nemám kde parkovat, aby se mi postaral o parkování. Pokud si chci pořídít automobil, dva, tři, či více, tak se nejprve musím postarat o to abych je měl kde parkovat na svém pozemku.

A mohl bych pokračovat slepicemi a psy, které volně jejich majitelé nechávají pobíhat a tak dále, a tak dále. Ale to snad zase někdy příště, stejně jako k dalšímu tématu působení hluku na lidskou psychiku a dalším nešvarům...

Na závěr přeji všem klid a pohodu na konci jara, hezkou letní dovolenou a ohleduplné sousedy.

Mgr. Bc. Karel Kouřil

INFORMACE Z ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Roztřídíte odpad do správných kontejnerů. *A co dál?*

Češi patří ke špičce v třídění odpadů. Většina z nás umí správně rozdělit papír, sklo i plasty do barevných kontejnerů a také to tak dělá. Víte, co se s nimi děje potom?

Papír

Papírové odpady putují z modrého kontejneru na dotřídovací linku. Tam je potřeba ručně oddělit jednotlivé druhy papíru, protože každý druh se zpracovává jinak. Dotříděný papír se lisuje do balíků a odváží ke zpracování do papírny. Slisovaný sběrový papír se přidává do směsi na výrobu nového papíru. Vyrábí se z něj například **novinový papír, sešity, lepenkové krabice, obaly na vajíčka nebo toaletní papír**.

Pozor! Papírový odpad uložený k odvozu nesmí být mokrá! Namočený papír nelze pro druhotné zpracování využít a stává se komunálním odpadem. Pokud jsou kontejnery na papír plné, neodkládejte prosím balíky papíru vedle kontejneru, dešť a vlhko papír znehodnotí. A ještě něco papírová plata na vajíčka už nejsou papírovým odpadem, ale komunálním.

Sklo

Stejně jako u papíru je veškeré sklo ze zelených a bílých kontejnerů odváženo do specializovaného závodu, kde je dále dotřídováno. Dotřídování probíhá na speciální automatické lince řízené počítačem. Přesto je potřeba při vkládání skleněného odpadu do kontejnerů důkladně oddělovat barevné sklo od bílého! Z třídící linky na sklo se střepy odváží ke zpracování do skláren, kde se rozdrtí a přidá do směsi k výrobě nového skla. Do pece na zpracování skla se zároveň nesmí dostat žádný kov, keramika ani porcelán. Nejčastěji se takto vyrábí **lahve na minerálky a pivo**.

Plasty

I plasty z pytlového sběru nebo žlutých kontejnerů zamíří na dotřídovací linku. Musí se z nich vybrat PET lahve, fólie a pěnový polystyren, které se zpracovávají samostatně. Z PET lahví se vyrábí vlákna, která se používají jako **výplň zimních bund a spacáků** nebo se přidávají do takzvaných **zátěžových koberců**. Z fólií (sáčků a tašek) vznikají nové **fólie a různé pytle**. Polystyren slouží k výrobě **speciálních cihel**. Zbylá směs plastových odpadů se lisuje do balíků a odváží se do závodu na recyklaci směsných plastů. Tam vznikají **odpadkové koše, zahradní nábytek, zatravnovací dlažba, protihlukové stěny u dálnic** apod.

„*Díky recyklaci se ušetří mnoho energie a surovin. Například papír se může recyklovat pětkrát až sedmkrát, sklo vlastně donekonečna. Práci lidí na dotřídovacích linkách ale velmi komplikují nezodpovědní lidé, kteří do kontejnerů na tříděný odpad klidně hodí i jiné odpadky, které tam nepatří,*“ doplnil Tomáš Pešek, regionální manažer společnosti EKO-KOM, zabývající se tříděním a recyklací odpadu.

Další informace najdete na webové adrese www.ekontejnery.cz.

sobota 29. května 2010 od 18⁰⁰ hodin
na nádvoří zámku v Zámruks

JARNÍ KONCERT

absolventů Fakulty umění Ostravské univerzity

Zuzana Tvrzníková zpěv
Václav Mlčoch - klavír

V průběhu koncertu zazní díla českých i světových klasiků, lidové písně, operní árie. V případě nepříznivého počasí se koncert uskuteční v kostele sv. Martina.

Vstupné dobrovolné.

K NÁVŠTĚVĚ KONCERTU VÁS SRDEČNĚ ZVE OBEC ZÁMRSK

www.zamrsk.cz | [e-mail:zamrsk@tiscali.cz](mailto:zamrsk@tiscali.cz)